

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia 18 (2020)

ISSN 2081-1861

DOI 10.24917/20811861.18.17

Renata Frączek

Uniwersytet Śląski

ORCID: 0000-0002-8121-7417

Korelacja między działalnością bibliotek akademickich a nowymi wyzwaniem uczelni XXI wieku

Wprowadzenie

Ogłoszona 30 sierpnia 2018 r. w *Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* w sposób zasadniczy wpłynęła na zmiany w wielu obszarach funkcjonowania uczelni wyższych. Modyfikacje dotyczyły tak trybu kształcenia, jak i organizacji badań naukowych, a także pozyskiwania na nie funduszy. W wielu uczelniach wprowadzono działania pro jakościowe, premiujące wybitne osiągnięcia naukowe, a także wpływające na podniesienie jakości kształcenia. Działania te były zgodne z art. 2 tej ustawy: „Misją systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest prowadzenie najwyższej jakości kształcenia oraz działalności naukowej, kształtowanie postaw obywatelskich, a także uczestnictwo w rozwoju społecznym oraz tworzeniu gospodarki opartej na innowacjach”. Misją uczelni, która do tej pory związana była przede wszystkim z prowadzeniem działalności edukacyjnej oraz naukowo-badawczej, została również uzupełniona o dodatkową – współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie transferu technologii i wiedzy, choć na współpracę z przemysłem i innymi organizacjami zwracano uwagę już wcześniej.

Konsekwencją wdrażania nowej ustawy była również zmiana w zakresie struktury organizacyjnej uczelni, co przełożyło się na powołanie nowych jednostek organizacyjnych, a także modernizację tych, które wpływają na realizację celów strategicznych i sformułowanej misji. Dotyczy to tak działów nauki, badań naukowych, centrów transferu technologii, jak i bibliotek uczelnianych. Jak wynika z zapisów nowej ustawy, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, w tym przez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, informacyjnych i archiwalnych¹, należy do podstawowych zadań uczelni. W innym zapisie ustawy podano, że w uczelni „działa system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowi

¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz.U. 2018, poz. 1668, Dział. II, Rozdz. I, Art. 11, pkt. 9.

biblioteka. Uczelnia może przetwarzać określone w jej statucie dane osobowe osób korzystających z tego systemu². Osobną kwestią pozostaje interpretacja w ustawie zawodu bibliotekarza – zagadnienie to wywołało szeroką dyskusję w środowisku. Na zapisach ustawy zyskują biblioteki nowoczesne, atrakcyjne, podążające za potrzebami organizatora i otwarte na zmiany³. Również w tym przypadku do dotychczasowych zadań związanych z dostarczaniem, udostępnianiem informacji w różnorodnej formie dołączyły zadania wymagające wszechstronnej wiedzy, a realizowanie ich związane jest z wykorzystywaniem wiedzy z zakresu stosowania metod ilościowych (biblio- i naukometrycznych)⁴. To właśnie z bibliotek uczelnianych dostarczane są raporty i wskaźniki określające miejsce uczelni i badaczy w rankingach krajowych i międzynarodowych. Wśród nowych wyzwań znajduje się wiele nieznanych dotąd obszarów działalności (dla bibliotekarzy i osób realizujących badania naukowe), np. dotyczących danych badawczych (od wspomagania tworzenia planów zarządzania danymi badawczymi po organizację repozytoriów danych badawczych)⁵. Jak wykazują badania⁶, pracownicy naukowci nie zawsze radzą sobie z opracowaniem planów zarządzania danymi badawczymi, nie znają też repozytoriów, gdzie można je deponować (włączając w to wiedzę o źródłach, którymi dysponuje uczelnia). Wdrożenie ustawy, a także nowe wyzwania⁷ zostały już odzwierciedlone w zmienionej organizacji i strukturze wielu bibliotek uczelnianych. Oprócz działów realizujących tradycyjne i podstawowe procesy biblioteczne (gromadzenie i udostępnianie zasobów bibliotecznych i informacyjnych) tworzone są nowe działy i sekcje, które koncentrują się właśnie na wspieraniu działań pro jakościowych uczelni macierzystych, badań naukowych, ewaluacji i wielu innych⁸.

2 Tamże, Dział. II, Rozdz. I, Art. 491, pkt. 2.

3 *Ustawa 2.0 konsekwencje zapisów ustawy dla bibliotek i bibliotekarzy. Dyskusja panelowa – streszczenie*, [w:] *Nowe zmiany a kondycja bibliotek*, red. J. Czyrek, J. Wojtczak, Wrocław 2018, s. 91.

4 A. Drabek, *Rola biblioteki w procesie parametryzacji uczelni*, [w:] *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych, Łódź, 12–14 czerwca 2019. Materiały Konferencyjne*, EBIB 2019, nr 26, [online:] ebibojs.pl – 12.12.2020.

5 Zarządzanie danymi badawczymi znalazło się w obszarze działalności niektórych bibliotek, np. Biblioteki Politechniki Gdańskiej (MOST Wiedzy), Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej. Informacje na temat danych badawczych można odnaleźć na stronach domowych bibliotek.

6 Zob. L. Szafranski, *Wpływ przynależności dyscyplinarnej i przygotowania merytorycznego bacy na indywidualne zarządzanie danymi badawczymi*, [w:] *Horyzonty informacji*, red. P. Korycińska, Kraków 2020, s. 97–107.

7 Zob. np. A. Radwański, *Łatwo, szybko, efektywnie. Oczekiwania użytkowników XXI wieku*, [w:] *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych...*; L. Derfert-Wolf, *Kim jesteśmy, co robimy czym dysponujemy – środowisko bibliotek szkół wyższych w Polsce*, [w:] *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych...*

8 Zob. też: R. Frączek, *Biblioteki wyższych uczelni wobec nowych wyzwań – wybrane aspekty*, [w:] *Dylematy czasu i przestrzeni w bibliotekach: wybrane zagadnienia*, red. D. Bubel, Częstochowa 2019, s. 51–59.

Celem artykułu jest wskazanie działalności, które może podjąć i realizować biblioteka uczelniana, wspierając rozwój uczelni macierzystej (co zaprezentowano na przykładzie Biblioteki Politechniki Śląskiej).

Biblioteka Politechniki Śląskiej w strategii rozwoju uczelni

Politechnika Śląska jest jedyną uczelnią o profilu technicznym na Górnym Śląsku. Dokument *Strategia rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2021–2026*⁹ to najważniejsze opracowanie, w którym określono kierunki jej rozwoju¹⁰. Obecnie bierze ona udział w programach strategicznych „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) oraz „Uniwersytet Europejski” (EURECA-PRO), a także w projektach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Jednymi z głównych celów Politechniki Śląskiej są bowiem zwiększenie rozpoznawalności na arenie międzynarodowej i potwierdzenie potencjału w grupie czołowych europejskich uczelni badawczych. Jest to szczególnie ważne w aspekcie systematycznego podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia kadry inżynierskiej oraz pracowników naukowych. Do istotnych celów strategicznych należą również: badania naukowe, kształcenie, współpraca i promocja, kapitał ludzki, umiędzynarodowienie oraz zarządzanie uczelnią. Politechnika Śląska współpracuje ponadto z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w którym pracują również jej absolwenci. Nad realizacją celów strategicznych w tej uczelni czuwa Biuro Rozwoju – działające w pionie Prorektora ds. Nauki i Rozwoju, przy czym Biblioteka Politechniki Śląskiej¹¹ została uznana za jednostkę przekazującą dane m.in. o wskaźnikach publikacyjnych, tworzonych na podstawie zasobów baz danych o zasięgu międzynarodowym¹². Obecnie pełni istotną funkcję w procesie organizacji działalności naukowo-badawczej i edukacyjnej uczelni, wspierając ją właściwie we

9 *Strategia rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2021–2026. Wersja skrócona*, [on-line:] https://bip.polsl.pl/Dokumenty_nowe/Zal.M.2020.1135.US.94_Strategia_rozwoju_PS_2021_2026.pdf – 12.12.2020. Zapisy są kontynuacją działań sformułowanych w poprzedniej *Strategii rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2016–2020* oraz uwzględniają rozwiązania będące wynikiem wdrożenia *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce...*

10 Na uwagę zasługuje fakt, że Politechnika Śląska jest jedną z pierwszych uczelni, która rozpoczęła działalność po II wojnie światowej, przy czym czerpała z wiedzy i potencjału naukowego Politechniki Lwowskiej, skąd po wojnie przyjechała kadra profesorska i inżynierska biorąca udział w organizowaniu uczelni gliwickiej. Politechnika Śląska w następnych latach stała się uczelnią dominującą w wielu płaszczyznach i obszarach badawczych.

11 Powstała w 1945 r., wraz z tworzoną uczelnią. Pierwszym dyrektorem Biblioteki był inż. Tytus Laskiewicz – wieloletni dyrektor Biblioteki Politechniki Lwowskiej. Początkowo Biblioteka mieściła się przy ulicy Marcina Strzody 21, zajmowała sześć pomieszczeń. W obecnym gmachu, przy ulicy Kaszubskiej 23, Biblioteka funkcjonuje od 1994 r. W listopadzie 2011 r. w uznaniu zasług dla polskiego bibliotekarstwa została odznaczona przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich najwyższym odznaczeniem, jakie może otrzymać biblioteka: medalem Bibliotheca Magna Perennisque.

12 Oprócz Biblioteki wymienione zostały w dokumencie również m.in.: rady dyscyplin naukowych, Biuro Badań Naukowych, centra: Zarządzania Projektami, Inkubacji i Transferu

wszystkich celach i misji ujętych w *Strategii Rozwoju...* tej uczelni. Biblioteka bowiem nie tylko jest traktowana jako miejsce udostępniania zbiorów własnych, ale wpisuje się w wiele działań zmierzających do stałego i ciągłego podnoszenia jakości kształcenia oraz działalności naukowej. Współpracuje z wieloma stowarzyszeniami i organizacjami, m.in. Polskim Towarzystwem Informatycznym oraz Polskim Towarzystwem Informacji Naukowej. Biblioteka Cyfrowa Politechniki Śląskiej należy do Federacji Bibliotek Cyfrowych. Biblioteka jest członkiem projektów EuropeanaLocal i DART-Europe, które za cel mają zwiększenie możliwości wykorzystania treści cyfrowych przechowywanych przez europejskie instytucje regionalne i lokalne¹³. W sposób ciągły w Bibliotece wdrażane są rozwiązania pozwalające na nowoczesne realizacje zadań, takich jak dostęp do zasobów informacyjnych poprzez system HAN, wdrożenie udostępniania norm i patentów poprzez system SZBI, wdrożenie systemu Omega-Psir, pozwalającego na organizację i udostępnienie zintegrowanej modułowej bazy wiedzy. Przyjęta nowa struktura Biblioteki obejmuje kilka głównych obszarów działalności, związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem:

- zasobów cyfrowych oraz wsparcia działań pro jakościowych (Dział Bibliografii, Bibliometrii i Naukometrii; Sekcja Publikowania Open Access i Zbiorów Elektronicznych; Oddział Informacji Naukowej, tu: Sekcja Digitalizacji, Sekcja Dane Badawcze, Sekcja Promocji Zasobów Informacyjnych i Szkoleń),
- tradycyjnych zasobów biblioteki (Oddział Zbiorów Zwartych oraz Oddział Udostępniania Zbiorów, tu: m.in. dwie czytelnie ogólne, Czytelnia Norm i Patentów – system SZBI),
- aktywność pozabiblioteczną i dokumentowaniem działalności historycznej (Dział Historyczno-Dokumentacyjny, Muzeum Techniki, Galeria Zakamarek).

Można wyróżnić kilka obszarów korelacji działań Biblioteki z głównymi celami strategicznymi Politechniki Śląskiej na lata 2021–2026, do których należą: umiędzynarodowienie i badania naukowe, kształcenie, współpraca i promocja, kapitał ludzki i zarządzanie uczelnią.

Umiędzynarodowienie, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy ze znaczącymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi światowymi w zakresie kształcenia, badań naukowych, których odzwierciedleniem są publikacje w najważniejszych czasopismach naukowych, a także prowadzone na poziomie światowym badania naukowe, to zasadniczy cel rozwojowy Politechniki Śląskiej. Wspierając te działania, w Bibliotece powołano Dział Bibliografii, Bibliometrii i Naukometrii. Oprócz podstawowego zadania, jakim jest dokumentowanie dorobku naukowego (tworzenie bibliografii pracowników Politechniki Śląskiej oraz raportowanie publikacji pracowników Politechniki Śląskiej do Polskiej Bibliografii Naukowej), dział ten przygotowuje zarówno statystyki i sprawozdania dotyczące wyników publikacyjnych na potrzeby władz uczelni, jak i analizy bibliometryczne na zamówienie pracowników. Ponadto na bieżąco

Technologii, Zdalnej Edukacji, działy: Współpracy z Zagranicą, Kontrolingu, Kolegium Studiów i Centrum Obsługi Studiów, Biuro Karier Studenckich.

13 K. Zioło, *Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach*, „Forum Bibliotek Medycznych” 2013, nr 1 (11), s. 168–195, [on-line:] [BCPS_24999_-_Biblioteka-Glowna-Po_0000.pdf \(polsl.pl\) -12.12.2020.](#)

są analizowane prace indeksowane w bazach WoS CC i Scopus, przy czym kontroluje się poprawność afiliacji. Pracownicy tego działu tworzą zestawienia wydań, które powstały przy udziale współautorów z ośrodków zagranicznych, na bieżąco też dokonują analiz i porównań z listami czasopism TOP1 i TOP10. Dodatkowo, poza analizami indeksowanych tekstów, pracownicy Biblioteki współtworzą bazy zawartości polskich czasopism technicznych BazTech, opracowują i przeprowadzają szkolenia wszystkich użytkowników w zakresie wykorzystania baz bibliograficzno-bibliometrycznych. Biblioteka ściśle współpracuje z radami dyscyplin naukowych, Biurem Badań Naukowych, Działem Kontrolingu i innymi jednostkami wymagającymi podejmowania decyzji na podstawie zestawień i analiz z bazy dorobku naukowego. Z wymienionymi priorytetowymi celami związana jest działalność nowej Sekcji Publikowania Open Access i Zbiorów Elektronicznych, służącej w szczególności opracowaniu informacji i popularyzacji publikowania *open access*, wsparciu w zakresie realizacji publikowania zgłaszanych artykułów w ramach publikowania otwartego oraz analizie wykorzystania i udostępniania źródeł elektronicznych (w tym komercyjnych baz danych). Również prace realizowane w Sekcji Digitalizacji, w której tworzy się zasoby cyfrowe: Biblioteka Cyfrowa Politechniki Śląskiej, Dydaktyczna Biblioteka Cyfrowa Politechniki Śląskiej oraz Repozytorium Publikacji Naukowych Politechniki Śląskiej są związane realizacją tych kierunków rozwoju. Sekcja Dane Badawcze powstała w marcu 2020 r. jako odpowiedź na coraz częstsze pytania dotyczące tworzenia planów zarządzania danymi badawczymi. Następnym etapem była decyzja o uruchomieniu Bazy Wiedzy Politechniki Śląskiej (Repozytorium Danych Badawczych) w ramach wdrażanego oprogramowania Omega-Psir, które powstało w Politechnice Warszawskiej (projekt Synat). W tym obszarze mieści się również udostępnianie webinarium związanych z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi analizujących dane (m.in. zintegrowanych z bazą Scopus oraz WoS CC).

Następny cel strategiczny – kształcenie – skoncentrowany jest na zapewnieniu wysokiej jakości edukacji na studiach oraz w szkole doktorskiej, włączając w ten proces również współpracę z najlepszymi jednostkami naukowymi, dydaktycznymi oraz partnerami przemysłowymi. Kształtowanie zbiorów tradycyjnych biblioteki zgodnie z prowadzonymi kierunkami studiów (poprzez np. konsultacje z prowadzącymi zajęcia, prodziekanami i centrami obsługi studiów), utworzenie i udostępnienie Dydaktycznej Biblioteki Cyfrowej to podstawowe działania wspierające kształcenie studentów oraz doktorantów. Ponadto dla uczących się przygotowano system szkoleń (również na platformie Moodle) oraz webinarium prowadzonych przez przedstawicieli dostawców baz danych z zakresu podstawowego oraz zaawansowanego wykorzystania udostępnianych źródeł informacji. Pracownicy Biblioteki prowadzą zajęcia z zarządzania informacją, które podnoszą kompetencje informacyjne studentów i doktorantów Politechniki Śląskiej. W czasach pandemii oraz pracy zdalnej w Bibliotece wyznaczono obszary pracy własnej i dostęp do terminali dla tych studentów, którzy nie mają warunków do studiowania w miejscu zamieszkania. Planowane jest też udostępnienie specjalistycznego oprogramowania dla studentów na wybranych terminalach Biblioteki.

Kolejnym celem strategicznym jest współpraca i promocja, który uwzględnia położenie uczelni na dużym zurbanizowanym obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej

Metropolii. Dostępne narzędzia technologii informacyjnej pozwalają na popularyzację i promocję działań nie tylko stacjonarnie (co w czasie pandemii jest utrudnione), ale także elektronicznie, w trybach synchronicznym i niesynchronicznym. Biblioteka Politechniki Śląskiej włączona została w proces realizacji platformy elektronicznych usług publicznych Politechniki Śląskiej w Gliwicach pod nazwą e-Politechnika Śląska. Zasób bazy dorobku naukowego (docelowo budowanej na oprogramowaniu Omega-Psir) będzie głównym źródłem informacji o publikacjach, konferencjach, patentach i innych aktywnościach prowadzonych przez pracowników Politechniki Śląskiej. Do głównych grup odbiorców usług należą młodzież i rodzice, studenci, absolwenci, przedsiębiorstwa, instytucje badawcze, a także naukowcy i nauczyciele. Realizowany projekt wpisuje się w obszar priorytetowy RPO WSL „wspieranie przedsiębiorczości i prowadzenie działalności gospodarczej”. W Bibliotece są również przygotowywane materiały szkoleniowe i informacyjne omawiające udostępniane zasoby biblioteczne i informacyjne oraz związane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych w życiu naukowym i społecznym. Zaplanowano m.in. cykl: jak szukać, jak oceniać, manipulacja informacją – jak jej uniknąć, przeznaczone nie tylko dla użytkowników Biblioteki, ale również wszystkich zainteresowanych.

Biblioteka podjęła współpracę z jednostkami organizacyjnymi Politechniki Śląskiej, które mają w swoich zadaniach promocję uczelni, a także z innymi instytucjami GLAM Gliwic i regionu. W tym celu uczestniczy w projektach, włącza się w organizację imprez i konkursów (np. Noce Naukowców, konkurs „O nauce po ludzku”). Biblioteka nawiązała też kontakty ze szkołami średnimi, by zaprezentować przyszłym studentom zasoby bibliotek, zbiory sieciowe oraz zasady wyszukiwania i oceny informacji. Dział Historyczno-Dokumentacyjny natomiast podejmuje wiele działań zmierzających do utworzenia zbiorów cyfrowych dokumentujących historię uczelni i rozwoju nauko-przemysłowego Górnego Śląska. Promocja obejmuje także instytucje działające w regionie. Galeria Zakamarek współpracuje z twórcami polskimi i zagranicznymi, organizuje wystawy, seminaria i konferencje. Zaplanowano realizację cyklu: „Pasje pracowników Politechniki Śląskiej”, który ma ukazać zainteresowania i osiągnięcia kadry uczelni. Natomiast w Muzeum zgromadzone są unikatowe eksponaty osiągnięć techniki. Zaplanowano organizację ścieżek edukacyjnych, które byłyby ofertą dla szkół średnich oraz dla studentów pierwszych lat studiów.

Ukierunkowanie Politechniki Śląskiej na kapitał ludzki związane jest z rozwojem naukowym i zawodowym pracowników i doktorantów zgodnie ze współczesnymi kierunkami badań naukowych, a także zgodnie z nowymi potrzebami społecznymi. Ten cel strategiczny wspierany jest przez udział kierownictwa Biblioteki w tworzeniu programów projakościowych, analiz baz danych o zasięgu międzynarodowym, a przede wszystkim, dzięki wdrożeniu modułów bazy wiedzy umożliwiającej dostęp do światowych zasobów naukowych służących wyszukiwaniu partnerów do badań, analizowaniu głównych kierunków rozwoju nauki. Ponadto wspieranie realizacji tego celu jest związane z rozwojem zawodowym pracowników Biblioteki¹⁴.

14 Pracownicy Biblioteki uczestniczą w kursach, szkoleniach, konferencjach i warsztatach, a także w ramach programu Erasmus – w wyjazdach do bibliotek zagranicznych.

Zarządzanie uczelnią, czyli bieżące monitorowanie sprawnego przepływu informacji i komunikacji wewnętrznej oraz przeprowadzenie odpowiednich zmian strukturalnych i organizacyjnych, również zostało uznane za cel strategiczny. Biblioteka, przez ścisłą współpracę z wymienionymi wcześniej jednostkami organizacyjnymi w zakresie opracowania i udostępniania informacji na temat aktywności naukowej pracowników, a także przez wdrożenie kolejnych modułów bazy wiedzy, włączyła się w proces realizacji tego celu strategicznego. Ponadto na bieżąco współpracuje z Biurem Legislacji i Organizacji, opiniuje oraz współtworzy odpowiednie zarządzenia i regulaminy, które dotyczą m.in. rozwoju naukowego pracowników i warunków udziału w programach projakościowych.

Podsumowanie

Współczesne uwarunkowania rozwoju nauki i techniki, dostęp do informacji, a także nowoczesne kształcenie wymusiły zmiany w sposobie i metodach pracy właściwie wszystkich jednostek organizacyjnych uczelni, w tym bibliotek uczelnianych. Biblioteki te nie tylko udostępniają informacje (organizują nowoczesne źródła, platformy informacyjne), ale uczestniczą w życiu naukowym, badawczym i dydaktycznym uczelni macierzystej, wspomagają realizowane projekty, zadania, pomagają w tworzeniu zarządzeń projakościowych, czyli odpowiadają na aktualne potrzeby władz uczelni, które realizują cele oraz misje zapisane w statutach uczelnianych. Z roli typowego pośrednika stały się źródłami wiedzy eksperckiej, wspomagającej, doradczej. Aby realizować swoje nowe zadania, biblioteki muszą współpracować ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi, wspólnie tworząc dobrą jakość i renomę uczelni poprzez wsparcie głównej grupy społeczności akademickiej – studentów i pracowników dydaktyczno-naukowych. Nie jest to zadanie łatwe. Zakłada szczególnie wysiłek i gotowość wszystkich pracowników biblioteki do przyjęcia nowych zadań, stosowania nowoczesnych metod komunikacji i przekazywania informacji, reagowania na bieżąco na wszystkie potrzeby i oczekiwania władz uczelni, studentów i pracowników dydaktyczno-naukowych. Niejednokrotnie realizacja tych zadań biblioteki wymaga dokształcania się, modyfikacji zakresu obowiązków jej pracowników, a przede wszystkim ich pozytywnego nastawienia, związanego z nieuchronnymi zmianami i przeobrażeniami funkcji i zakresu ich pracy.

Bibliografia

- Derfert-Wolf L., *Kim jesteście, co robimy czym dysponujemy – środowisko bibliotek szkół wyższych w Polsce*, [w:] *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych, Łódź 12–14 czerwca 2019. Materiały Konferencyjne*, EBIB 2019, nr 26, [on-line:] ebibojs.pl – 12.12.2020.
- Drabek A., *Rola biblioteki w procesie parametryzacji uczelni*, [w:] *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych, Łódź, 12–14 czerwca 2019. Materiały Konferencyjne*, EBIB 2019, nr 26, [on-line:] ebibojs.pl – 12.12.2020.

- Frączek R., *Biblioteki wyższych uczelni wobec nowych wyzwań – wybrane aspekty*, [w:] *Dylematy czasu i przestrzeni w bibliotekach: wybrane zagadnienia*, red. D. Bubel, Częstochowa 2019, s. 51–59.
- Radwański A., *Łatwo, szybko, efektywnie. Oczekiwania użytkowników XXI wieku*, [w:] *I Kongres Bibliotek Szkół Wyższych, Łódź 12–14 czerwca 2019. Materiały Konferencyjne EBIB 2019*, nr 26, [on-line:] ebibojs.pl – 12.12.2020.
- Strategia rozwoju Politechniki Śląskiej na lata 2021–2026. Wersja skrócona*, [on-line:] https://bip.polsl.pl/Dokumenty_nowe/Zal.M.2020.1135.US.94_Strategia_rozwoju_PS_2021_2026.pdf – 12.12.2020.
- Szafrański L., *Wpływ przynależności dyscyplinarnej i przygotowania merytorycznego bacy na indywidualne zarządzanie danymi badawczymi*, [w:] *Horyzonty informacji*, red. P. Korycińska, Kraków 2020, s. 97–107.
- Ustawa 2.0 konsekwencje zapisów ustawy dla bibliotek i bibliotekarzy. Dyskusja panelowa – streszczenie*, [w:] *Nowe zmiany a kondycja bibliotek*, red. J. Czyrek, J. Wojtczak, Wrocław 2018.
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz. U. 2018, poz. 1668.
- Zioło K., *Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach*, „Forum Bibliotek Medycznych” 2013, nr 1 (11), s. 168–195, [on-line:] BCPS_24999_-_Biblioteka-Glowna-Po_0000.pdf (polsl.pl) – 12.12.2020.

Correlation of the activities of academic libraries with new challenges of universities XXI c.

Abstract

This article discusses the academic library activities that correspond to the challenges of a modern university, its mission, and goals. Using the example of the Library of the Silesian University of Technology, organisational changes are discussed, as well as examples of implemented tasks that are in line with the document “Development strategy of the Silesian University of Technology for the years 2020–2026”.

Keywords: universities XXI c., development strategy, academic library.